

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nucleus Casuum Conscientiæ Sive Brevis Notitia Eorum
quæ scitu vel necessaria, vel valde vtilia sunt
Confessarijs in primo ingressu ad audiendas Confessiones**

Agostini, Giuseppe

Coloniae Agripp., 1644

De Sacram. Pœnitentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41767

modo suppleri debeant defectus occurrentes siue ante, siue post consecrationem. Hæc, & alia, quæ pertinent, ut rectè suo munere fungatur Sacerdos; legere potest apud Auctores citatos & D. Tho. 3. p. 9. 83. art. 5. c. 6.

DE SACRAMENTO Pœnitentiæ.

Notitia huius Sacramenti præcipuè necessaria est Confessarijs, acuti frequens eius usus valde etiam necessarius est lapsis post Baptismum, cum sit medium necessarium ad remissionem mortalium: quare valde expedit, ut Confessarij familiarem habeant, & promptam Doctrinam ad vtilem talis Sacramenti administrationem, & ut iuuare possint pœnitentes in re tam necessaria ad totius vitæ directionem.

2. Pœnitentia est nomen Virtutis, & nomen Sacramenti. Primo modo Pœnitentia Christiana est Virtus, per quam dolemus de peccatis commissis. quæ genus sunt offensa Dei: dolemus, inquam,

quam, ex aliquo supernaturali motivo, de quibus infra. Secundo modo Pœnitentiæ est Sacramentum reconciliationis hominis cum Deo, ex peccatis commissis post Baptismum virtute clauium, seu absolutionis Sacerdotalis : atque hæc potest afferri pro definitione Sacramenti Confessionis, & Pœnitentiæ.

Minister.

3 **M**inister huius Sacramenti in omni prorsus casu debet esse Sacerdos, habens iurisdictionem, vel ordinariam, vel delegatam in ipsum Pœnitentem. Quare confessio facta non Sacerdoti, nunquam est Sacramentalis. In articulo mortis quilibet Sacerdos potest absoluere ab omni peccato, & censura, si fuerit necessarium.

4. Confessarius, vt licitè ministret hoc Sacramentum, debet esse in gratia: alioqui peccat mortaliter toties quoties absoluit, licet absolutio sit valida, si Pœnitens est rectè dispositus. Quare si Confessarius habuerit conscientiam peccati mortalis; debet vel confite-

ri, vel elicere actum cōtritionis, aut saltem existimare se esse contritum.

5. Similiter ad licitam administrationem requiritur in Confessario aliqua scientia circa ea, quæ pertinent ad suum munus: nempe ut sciat differentiam peccati venialis, & mortalis, & cognoscat, quæ sint communiter peccata mortalia ordinaria, & circumstantiæ mutantem speciem &c. licet non habeat harum rerum exactam, & perfectam notitiam, sed sciat in difficilioribus dubitare, & cōsulere Doctores. Item ut sciat formam, & alia requisita, ad perfectionem huius Sacramenti, & dirigere Pœnitentem in rebus necessarijs.

6. Ad validitatem verò huius Sacramenti requiritur in Confessario, præter iurisdictionem, intentio absolucendi, saltem virtualis, qualis esset, si quando accedit ad audiendas confessiones, habet animum fungendi suo munere, vel quid simile, quem animum non retractet. Item requiritur in Confessario prædicta scientia: nam si nullam, vel valde tenuè haberet, iuxta prædicta; nec licita, nec valida esset absolutio, nisi in casu sum-

ma

mæ necessitatis Ita *Filliucc. to. 1. tract. 7. cap. 9. n. 254.* & *Alij, quos citat Vasq. to. 4. in 3. par. q. 93. art. 3. dub. 2.* licet aliqui probabiliter putent, ignorantiam Confessarij non reddere inualidam absolutionem, si pœnitens bona fide, & cum sufficiente dispositione confessus est: quod limito, nisi esset tanta ignorantia Confessarij, ut nesciret adulterium v. g. furtum, homicidium, blasphemiam, &c. esse peccata mortalia, aut si nesciret formam Absolutionis. Plura de his *Suar. 3. par. to. 3. disp. 16. sec. 3.* & *tom. 4. disp. 28. sec. 1. & 2.* *Bonac. de Sacram. disp. 5. §. 2.* *Coninck. de Sacram. q. 64. art. 4.*

7. Sacerdos excommunicatus vitandus, & non toleratus (de qua excommunicatione infra) non solum illicitè, sed etiam inualidè absolueret, quia caret iurisdictione. *Valent. tom. 4. disp. 3. pun. 3. fol. 601. in fine.* *Suar. de cens. disp. 11. sect. 2.* Nisi fortè in extrema necessitate Pœnitentis, quando non adesset alius Sacerdos: ut ibidem haberetur *sect. 1.* aut in loco, ubi esset incognitus, & haberetur publicè pro legitimo Confessario, aut cum titulo colorato: nam in his casibus

E s cense-

cenſetur Eccleſia dare illi iuriſdictionem.

8. Si Sacerdos ſit excommunicatus non vitandus, non amittit iuriſdictionem ad abſoluendum, atque adeo validè abſoluit, ſi nihil aliud deſit: peccat tamen, & illicitè abſoluit, ſi abſque neceſſitate ſe ingerat ad audiendas confeſſiones, non obtenta priùs abſolutione à cenſura *Filliucc. tom. 1. tract. 12. c. 3. num. 70. &c.*

9. Pœnitens non ſolum poteſt licitè petere hoc ſacramentum à Parocho, aut alio, qui ex officio tenetur illud miniſtrare, etiam ſi ſciat, illum eſſe excommunicatum non vitandum, ſi ſub eſt ſufficiens neceſſitas, aut utilitas pœnitentis: ſed in tali caſu talis Sacerdos poteſt licitè miniſtrare, ſi putet, ſe eſſe contritum, aut in gratia: non eſt autem hoc petendum ab excommunicato, qui non tenetur ex officio, niſi in caſu grauis neceſſitatis. *Filliucc.*

loc. cit.

Partes

Partes huius Sacramenti.

PARTES SACRAMENTI Pœnitentiæ sunt duæ, materia scilicet, & forma: quod est commune omnibus Sacramētis. Forma est absolutio Sacerdotalis Ego te absoluo &c. Debet autem Confessarius memoriter scire integram formam absolutionis secundum ritum Romanæ Ecclesiæ, quam formam in calce operis habes.

ii. Materia duplex est, remota, & proxima: remota autem, quæ sunt peccata, item est duplex, necessaria, & sufficiens: necessaria sunt omnia peccata mortalia commissa post Baptismum nõ aliàs rite confessa, & absoluta: sufficiens sunt peccata venialia, vel mortalia, aliàs rite confessa, & absoluta. Dicuntur autem peccata materia remota: quia sunt materia, ad quam destruendam, & abolendam ordinatur hoc Sacramentum: remota autem, quia non sunt pars aliqua Sacramenti componens Sacramētum: proxima verò materia sunt tres actus Pœnitentis, nempe contritio,

C 6 confes-

confessio, & satisfactio : quæ verè sunt partes huius Sacramenti, & subiiciuntur formæ, nempe absolutioni, De quibus omnibus in particulari aliqua magis necessaria dicemus.

De Materia remota.

12 **P**eccatum mortale, quod dicitur esse dictum, factum, concupitum contra legem æternam; differt à veniali, 1. quia priuat gratia sanctificante, quod non facit veniale: 2. quia est inimicitia ad Deum, quod non est veniale: 3. quia verè, & propriè, & perfectè est contra legem Dei, & præcepta siue naturalia, siue positiua, & in materia graui. At veniale dicitur esse præter legem, aut contra imperfectè, & diminutè, scilicet in materia leui: & solum impedit, ne homo in feruentiores actus bonos, & Charitatis prorumpat;

13. Non potest fieri, vt ille actus, qui est peccatum veniale, fiat mortale: potest tamen fieri, vt illa, quæ prius erat materia peccati venialis, fiat materia peccati mortalis, mutatis circumstantijs:

v.g.

v. g. aliquod mendacium, ad quod non sequitur grauis proximi offensa, erit veniale: at in tali circumstantia grauis offensionis; poterit esse mortale: & sic de ceteris. Peccatum verò dubium non debet esse integra materia confessionis, sed addantur alia peccata, quamuis aliàs confessa, aut peccata venialia, vt possit dari absolutio sine conditione. Ad cognoscendum autem quando aliquod peccatum in particulari sit mortale, aut veniale; pender ex notitia præceptorū, & legis Christianæ: & vniuersaliter si sit in materia graui contra aliquam virtutem, aut præceptum, erit mortale.

14. Vitium differt à peccato: nam vitium significat habitum vitiosum in anima, qui inclinat ad peccandum: peccatum verò dicit actionem peccaminosam, & malam, quæ est materia confessionis, & dicitur peccatum actuale: nam datur etiam peccatum habituale, quod consistit in priuatione gratiæ, prout dicit ordinem ad peccatum actuale commissum: quæ priuatio deletur per absolutionem, mediante gratia sanctificante. Solet autē diuidi peccatum, in Deū,

in seipsum, & in proximum. Item in peccata carnalia, & spiritualia. Item in peccatum commissionis, & omissionis. Item in peccatum cordis, oris, & operis. Item in peccatum per excessum, & per defectum: de quibus omnibus S. Thom 1 2. q. 72. & nos infra suis locis agemus.

15. Præcepta, contra quæ sunt peccata, duplicis generis sunt: alia enim sunt affirmatiua, alia negatiua. Affirmatiua sunt, quibus præcipitur aliquid positivum fieri: negatiua sunt, quibus præcipitur aliquid omitti, seu non fieri. v. g. Præceptum de audiendo Sacro est affirmatiuum, quia præcipit auditionem Sacri: Præceptum de non furando est negatiuum, quia præcipit omittere actionem furandi. Contra prima præcepta est peccatum omissionis: Contra secunda, est peccatum commissionis. Interdum etiam circa eandem materiam, ratione diuersarum rerum, potest esse vtrumque præceptum, affirmatiuum, & negatiuum, quod dignoscendum est ex qualitate rei præceptæ.

De